

ZARZĄDZENIE NR 58
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 25 sierpnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Długie”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na rok zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Jezioro Długie”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej gatunków oraz ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określone zostały w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

mgr. Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Olsztynie
Aleksandra Kłyszczak-Rzodkiewicz
Regionalny Konserwator Przyrody

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Wydzielanie się świerków i sosen w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (dotyczy: kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przypłaszczka granatka i ściigi), które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez ścięcie i usunięcie z terenu rezerwatu: 1) świerków i sosen zasiedlonych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania się kambiofagów <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie;</u> 2) świerków i sosen nie zasiedlonych stanowiących wiatrołomy /śniegołomy (nie dotyczy pojedynczych drzew w rozproszeniu a szkód o znacznych rozmiarach), których nie usunięcie przyczyniłoby się do powstania ognisk gradacyjnych, z możliwością zagospodarowania świerków/sosen <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u> 3) Prognozowanie (monitoring) występowania kambiofagów poprzez stosowanie pułapek zwabiających owady
2.	Zagrożenie rozwoju młodych drzew w uprawach leśnych w wyniku nadmiernej konkurencji ze strony roślinności zielnej i nalotów gatunków lekkonasiennych	Ograniczanie rozwoju roślinności zagłuszającej uprawy leśne
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
3.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru	Utrzymanie przejezdności dróg leśnych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe poprzez przycinanie krzewów (dotyczy pasa 1,5 m od dróg) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność. Utrzymanie drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg leśnych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe zlokalizowanych w granicach rezerwatu (dotyczy: złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne znajdujących się w odległości jednej wysokości drzewa od drogi) lub ich przecięcie w sytuacji zatarasowania drogi <u>z możliwością zagospodarowania ze względów p.poż. i sanitarnych drewna iglastego (nie dotyczy posuszu jałowego) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u> Poprawa stanu nawierzchni dróg stanowiących dojazdy pożarowe mająca na celu sprawniejsze dotarcie wozów strażackich do drzewostanów objętych pożarem

Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
4.	Nieumyślna ingerencja w przyrodę rezerwatu, przekraczanie granic rezerwatu przez osoby do tego nieuprawnione, tj. przez myśliwych podczas dochodzenia zwierzyny łownej, która po postrzale zbiegła do rezerwatu	Dochodzenie przez myśliwych postrzelonej zwierzyny łownej, która po postrzale zbiegła do rezerwatu przyrody, w celu skrócenia jej cierpienia.

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 58
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Olsztynie z dnia 25 sierpnia 2025 r.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	1) Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przypłaszczka granatka i ściigi (z możliwością zagospodarowania drewna) <u>po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</u> W celu uzyskania stanowiska tutejszego organu należy wysłać na adres: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje: a) czy podjęte zostały czynności prognozujące występowanie ww. gatunków owadów w granicach rezerwatu lub w pobliżu rezerwatu, zgodnie z zasadami ochrony lasu, np. poprzez wywieszanie pułapek feromonowych, które wykazały wzmożony rozwój wymienionych gatunków owadów, b) liczby drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowej masy, c) lokalizację drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS – w przypadku grupy drzew (więcej niż 3 szt.) jedna lokalizacja GPS ze wskazaniem liczby sztuk zasiedlonych wokół drzewa z podaną lokalizacją, a w przypadku drzew występujących pojedynczo oddzielne lokalizacja GPS dla każdego drzewa), d) kopia notatki leśniczego/podleśniczego z przeprowadzonej lustracji terenowej 2) Usuwanie niezasiedlonych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych na skutek działania niesprzyjających czynników atmosferycznych (wiatrolomy, śniegolomy), może nastąpić w sytuacji, kiedy zgodnie z prognozą istnieje prawdopodobieństwo powstania ognisk gradacyjnych. Możliwość usunięcia ww. drzew i ich zagospodarowanie może nastąpić <u>po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</u> W emailu podać należy liczbę drzew przeznaczonych do usunięcia (w przypadku, kiedy będzie to możliwe do określenia lub szacunek, kiedy będzie to trudne do oszacowania) w poszczególnych oddziałach/	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
	pododdziałach leśnych ze wskazaniem szacunkowej masy drzew przeznaczonych do usunięcia. 3) Monitoring występowania kambiofagów poprzez stosowanie pułapek zwabiających owady.		
2.	Bieżące ścinanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) zlokalizowanych w odległości jednej wysokości drzewa od drogi lub ich przecinanie w sytuacji zatarasowania drogi znajdującej się w granicach rezerwatu <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (dotyczy świeżych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych w okresie wiosenno-letnim) ze względów przeciwpożarowych i sanitarnych, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u> <u>Wszystkie drzewa niebezpieczne gatunków liściastych i iglastych innych gatunków niż świerk i sosna po przecięciu należy pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu.</u>	Wg potrzeb	Obszar rezerwatu przyrody
	Poprawa stanu nawierzchni dróg stanowiących dojazdy pożarowe poprzez uzupełnianie powstałych w drodze ubytków materiałami pochodzenia naturalnego. Profilowanie dróg równiarką (dotyczy dróg, które ze względu na zły stan techniczny będą wymagały wykonania takiej czynności) <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u> Przycinanie krzewów w pasie 1,5 m od dróg oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność.	Wg potrzeb	Obszar rezerwatu przyrody
3.	Cięcia pielęgnacyjne w młodniku (CP) (z pozyskaniem masy) polegające na usunięciu z powierzchni testującej potomstwo drzew matecznych buka gatunków lekkonasiennych m.in. brzozy i osiki, które stwarzają konkurencję poprzez bujny rozrost dla wprowadzonego na powierzchnię buka.	2,46 ha	40d
4.	Dochodzenie rannej zwierzyny łownej przez 1-2 myśliwych z wykorzystaniem 1-2 psów prowadzonych na otoku z możliwością jej dostrzelenia po znalezieniu. <u>Dostrzelenie rannej zwierzyny może się odbyć dopiero po uzyskaniu telefonicznej akceptacji udzielonej dochodzącym przez Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie.</u>	Wg potrzeb	Obszar rezerwatu

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Jezioro Długie” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884).

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Projekt zadań ochronnych dla ww. rezerwatu sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawionych przez Nadleśnictwo Miłomłyn.

Zadania ochronne dla przedmiotowego rezerwatu przyrody obejmują wykonywanie następujących czynności:

1) Usuwanie świerków i sosen zasiedlonych przez kambiofagii i niezasiedlonych powstałych na skutek działania niesprzyjających czynników atmosferycznych (wiatrołomy, śniegołomy) w sytuacji zagrożenia gradacją, jak również monitorowanie występowania kambiofagów poprzez wykładanie pułapek feromonowych (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia)

W przedmiotowym rezerwacie nadleśnictwo odnotowuje wydzielanie się posuszu świerkowego i sosnowego. Nie usunięcie drzew zasiedlonych przez kambiofagii, może przyczynić się do ich namnażania i tym samym powstawania ognisk gradacyjnych, co w konsekwencji może przyczynić się do zamierania drzewostanów z udziałem świerka i sosny w rezerwacie. Wobec powyższego zaplanowano usuwanie zasiedlonych świerków i sosen z terenu rezerwatu i ich zagospodarowanie, jednakże po uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Zaplanowano również usuwanie świerków i sosen niezasiedlonych, stanowiących wiatrołomy/śniegołomy (nie dotyczy pojedynczych drzew w rozproszeniu a szkód o znacznych rozmiarach), których nie usunięcie może przyczynić się do powstania ognisk gradacyjnych, z możliwością zagospodarowania świerków/sosen po uzgodnieniu mailowym z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Wykładanie pułapek feromonowych jest natomiast działaniem pozwalającym na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu i mającym na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodotwórcze.

2) Cięcie pielęgnacyjne w młodniku (wskazane w pkt 2 załącznika do zarządzenia).

W 2008 r. w ramach programu testowania potomstwa wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew matecznych, plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych Nadleśnictwo założyło uprawę testującą potomstwo drzew matecznych buka zwyczajnego w oddz. 40d. Uprawa ta jak wskazało Nadleśnictwo założona została na żyznym siedlisku, co sprzyja wzrostowi innych gatunków drzew m.in. brzozy i osiki stwarzając tym samym konkurencję dla prawidłowego rozwoju buka. Obecnie zachodzi konieczność przeprowadzenia zabiegu pielęgnacyjnego (CP), którego zadaniem będzie usunięcie gatunków drzew lekkonasiennych w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju buka.

3) Biezące ścinanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecinanie w sytuacji zatarasowania drogi/dróg znajdującej się w granicach rezerwatu (wskazane w pkt 3 załącznika do zarządzenia).

W celu zapewnienia przejezdności dróg zlokalizowanych w granicach rezerwatu przyrody, które wykorzystywane są również jako dojazdy p.poż. oraz w celu umożliwienia bezpiecznego kontrolowania przez straż leśnych obszaru rezerwatu przyrody, tutejszy organ dopuścił możliwość

ścinania drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogę, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) po uzgodnieniu mailowym z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Przycinanie krzewów w pasie 1,5 m od dróg oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność (wskazane w pkt 2 załącznika do zarządzenia).

Ze względu na zagrożenie pożarowe podczas upalnych dni lub nieuwagę ludzi przebywających w lesie konieczne jest zapewnienie drożności dróg leśnych celem szybkiego dojazdu do ewentualnych miejsc powstania pożaru. Ze względu, iż gałęzie drzew i krzewów często wchodzą w skrajnie dróg zaplanowano przycinanie krzewów w pasie 1,5 m od dróg oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi ograniczających widoczność i utrudniających poruszanie się po tych drogach.

Poprawa stanu nawierzchni dróg leśnych.

Ze względu na utrudniony dostęp do drzewostanów położonych w granicach rezerwatu w czasie wystąpienia pożaru zaplanowane zostało działanie polegające na poprawie stanu nawierzchni dróg leśnych poprzez uzupełnianie powstałych w drogach ubytków materiałami pochodzenia naturalnego, a w przypadkach bardzo złego stanu nawierzchni wyprofilowanie tych dróg równiarką po mailowym uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Olsztynie.

4) Dochodzenie w rezerwacie zwierzyny łownej postrzelonej przez myśliwych poza jego granicami (wskazane w pkt 4 załącznika do zarządzenia).

Z uwagi na występujące sytuacje związane z postrzeleniem podczas polowania w pobliżu granic rezerwatu zwierzyny łownej, która po postrzale niejednokrotnie przemieszcza się do rezerwatu, tutejszy organ dopuścił ze względów humanitarnych jej dochodzenie i dostrzelenie na terenie rezerwatu po wcześniejszej telefonicznej akceptacji Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie.

Niniejszy akt prawny obowiązuje do 25 sierpnia 2026 r.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA w Olsztynie

Aleksandra Krzysia-Rzodkiewicz
Regionalny Konserwator Przyrody